

ZARZĄDZENIE NR OR.I.120.58.2026 STAROSTY OSTROWIECKIEGO

z dnia 26 czerwca 2026 r.

w sprawie przygotowania i przeprowadzenia powiatowego ćwiczenia obronnego z elementami zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej

Na podstawie art. 34 ust. 1, art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1684 oraz z 2026 r. poz. 252), art. 7 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 825, 1014, 1080 oraz z 2026 r. poz. 26, 426, 635), art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 574) ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1907, z 2025 r. poz. 1705 oraz z 2026 r. poz. 646), oraz § 11 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 października 2022 r. w sprawie szkolenia obronnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2348) oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 lutego 2025 r. w sprawie ćwiczeń z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej (Dz. U. z 2025 r. poz. 253), w związku z Zarządzeniem Wojewody Świętokrzyskiego w sprawie realizacji pozamilitarnych przygotowań obronnych w województwie świętokrzyskim w 2026 roku, zarządza się, co następuje:

§ 1. Temat, termin i miejsce

1. Zarządzam przeprowadzenie w dniach 1-2 października 2026 r. zintegrowanego powiatowego ćwiczenia obronnego na temat: „Kierowanie osiąganiem gotowości obronnej w warunkach zewnętrznego zagrożenia państwa i w czasie wojny z uwzględnieniem tematyki zarządzania kryzysowego a także obrony cywilnej i ochrony ludności”.

2. Ćwiczenie zostanie przeprowadzone w siedzibie Starostwa Powiatowego w Ostrowcu Świętokrzyskim, w siedzibach Urzędów Miast i Gmin, a w fazie praktycznej w wytypowanych obiektach infrastruktury krytycznej i użyteczności publicznej na terenie powiatu.

§ 2. Jako główne cele szkoleniowe zintegrowanego ćwiczenia przyjmuje się:

1. Przygotowanie struktur administracji samorządowej szczebla powiatowego i gminnego do sprawnego, zorganizowanego i bezpiecznego funkcjonowania w warunkach podwyższania gotowości obronnej państwa oraz w czasie wojny. Celem nadrzędnym jest płynne przejście z czasu pokoju na wojenne rygory funkcjonowania administracji, skuteczne rozwinięcie systemu Stałych Dyżurów oraz uruchomienie Głównych Stanowisk Kierowania (GSK) z zachowaniem pełnej ciągłości dowodzenia w ramach podsystemu niemilitarnego, przy równoczesnym zapoczątkowaniu realizacji zadań obrony cywilnej.

2. Doskonalenie umiejętności decyzyjnych obsad kadrowych organów kierowania w zakresie wypracowywania optymalnych decyzji pod presją czasu i w sytuacji eskalacji zagrożeń hybrydowych. Szczególny nacisk kładzie się na doskonalenie procedur z zakresu natychmiastowego nakładania świadczeń osobistych i rzeczowych na rzecz Sił Zbrojnych RP, wsparcia logistycznego wojsk, uruchamiania Zastępczych Miejsc Szpitalnych oraz przeciwdziałania wrogim operacjom psychologicznym wymierzonym w aparat państwowy i ludność cywilną.

3. Sprawdzenie realności, adekwatności oraz wykonalności procedur ujętych w Planie Operacyjnym Funkcjonowania Powiatu Ostrowieckiego i planach obronnych poszczególnych gmin. Weryfikacji podlegać będą czasy reakcji, bezpieczeństwo zastępczych kanałów łączności oraz efektywność fizycznej realizacji zadań obronnych w terenie – w tym Akcji Kurierskiej Administracji Publicznej. Równolegle sprawdzeniu podlegać będzie gotowość podmiotów ochrony ludności do sprawnego przeprowadzenia ewakuacji i zabezpieczenia narodowych dóbr kultury.

4. Skoordynowanie wielowymiarowych, połączonych działań operacyjnych sił i środków układu pozamilitarnego z jednostkami Sił Zbrojnych RP (w szczególności z pododdziałami 10. Świętokrzyskiej Brygady Obrony Terytorialnej) w oparciu o wojskową doktrynę Współpracy Cywilno-Wojskowej. Działania te obejmują taktyczną osłonę infrastruktury krytycznej, wsparcie wojsk sojuszników oraz tworzenie perymetrów bezpieczeństwa wokół terenów prowadzonych operacji antydywersyjnych.

5. Zgranie w warunkach zbliżonych do bojowych procedur obronnych z procedurami reagowania kryzysowego i obrony cywilnej w obliczu fizycznych skutków uderzeń przeciwnika. Cel ten zakłada integrację systemów dowodzenia administracji samorządowej z działaniami Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego i Państwowego Ratownictwa Medycznego, ukierunkowaną na minimalizację strat w ludziach podczas zdarzeń masowych wywołanych zbrojnym aktem terroru dywersyjnego, a także w przypadku konieczności neutralizacji zagrożeń chemiczno-biologicznych i zarządzania masowymi falami uchodźców.

§ 3. Skład kierownictwa i zespołów ćwiczenia

1. Kierownikiem ćwiczenia jest Starosta Ostrowiecki.

2. W celu przygotowania, sprawnego przeprowadzenia oraz oceny zintegrowanych zagadnień obronnych i obrony cywilnej, powołuję:

1. **Zespół Autorski** (na potrzeby ćwiczenia obronnego i obrony cywilnej) – odpowiedzialny za opracowanie koncepcji, scenariuszy, tła operacyjnego oraz pełnej dokumentacji obu części ćwiczenia. Zespół ten tworzy Biuro Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Ostrowcu Świętokrzyskim.

2. **Zespół Podgrywający** (na potrzeby ćwiczenia obronnego i obrony cywilnej) – odpowiedzialny za przekazywanie ćwiczącym sytuacji wyjściowych, bieżącą wymianę informacji oraz generowanie incydentów operacyjnych, dywersyjnych i ratowniczych w trakcie trwania ćwiczenia.

3. **Zespół Kontrolny / Rozjemców** (powołany na potrzeby ćwiczenia obronnego) – odpowiedzialny za sprawowanie nadzoru oraz ewaluację stopnia realizacji zadań obronnych i zadań wsparcia sił zbrojnych.

4. **Zespół Oceniający** (powołany na potrzeby ćwiczenia obrony cywilnej) – odpowiedzialny za nadzorowanie przestrzegania procedur ratowniczych i planistycznych oraz ocenę skuteczności działań formacji ratowniczych i podmiotów ochrony ludności, zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

3. Szczegółowy skład osobowy zespołów, o których mowa w ust. 2, zostanie określony w odpowiednich planach przeprowadzenia ćwiczenia, o których mowa w § 6.

§ 4. Skład ćwiczących i współdziałających Do udziału w ćwiczeniu:

1. Powołuję:

1. Sekretarza Powiatu,

2. Obsadę Stanowiska Kierowania Starosty oraz Obsadę Stałego Dyżuru Starostwa Powiatowego w Ostrowcu Świętokrzyskim,

3. Naczelników i Kierowników Wydziałów Starostwa Powiatowego w Ostrowcu Świętokrzyskim,

4. Dyrektorów jednostek organizacyjnych podległych Staroście,

5. Prezydenta Ostrowca Świętokrzyskiego, Burmistrza Ćmielowa, Burmistrza Miasta i Gminy Kunów, Wójta Gminy Bałtów, Wójta Gminy Bodzechów, Wójta Gminy Waśniów oraz kierowane przez nich Gminne Zespoły Zarządzania Kryzysowego.

2. Zapraszam do współdziałania:

1. Komendanta Powiatowego Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim,

2. Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Ostrowcu Świętokrzyskim,

3. Dowództwo 10. Świętokrzyskiej Brygady Obrony Terytorialnej oraz Dowódcę 103. Batalionu Lekkiej Piechoty w Ostrowcu Świętokrzyskim,

4. Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim,

5. Powiatowego Lekarza Weterynarii w Ostrowcu Świętokrzyskim,

6. Przedstawicieli Świętokrzyskiego Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego.

§ 5. Zadania przygotowawcze uczestników Zobowiązuję Wójtów, Burmistrzów, Prezydenta Miasta oraz kierowników powiatowych służb, inspekcji i straży do podjęcia następujących zadań przygotowawczych:

1. Uaktualnienia własnej dokumentacji obronnej i planów zarządzania kryzysowego.

2. Przygotowania obsad osobowych Stanowisk Kierowania i Stałych Dyżurów do funkcjonowania w rygorze czasu wojny.

3. Udziału w konferencjach planistycznych oraz instruktażach organizowanych przez Zespół Autorski.

§ 6. Zadania Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania KryzysowegoKierownika Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Ostrowcu Świętokrzyskim zobowiązuję do:

1. Opracowania dwóch odrębnych dokumentów wykonawczych: „Planu przeprowadzenia ćwiczenia obronnego” oraz „Planu przeprowadzenia ćwiczenia z zakresu obrony cywilnej” wraz z niezbędnymi załącznikami, według wytycznych do ćwiczenia, które stanowią załącznik do niniejszego Zarządzenia.

2. Powiadomienia uczestników o szczegółowych terminach przedsięwzięć w ramach obu ścieżek szkoleniowych.

3. Organizacji Wstępnej Konferencji Planistycznej i Główniej Konferencji Planistycznej.

§ 7. Zabezpieczenie socjalne i logistyczneZabezpieczenie logistyczne, transportowe, socjalne oraz medyczne uczestników ćwiczenia (w tym wyżywienie i zaopatrzenie w materiały biurowe) organizują i finansują we własnym zakresie jednostki samorządu terytorialnego oraz instytucje biorące w nim udział, w ramach posiadanych budżetów.

§ 8. Terminy gotowości i akceptacji Wojewody

1. Termin gotowości do ćwiczenia ustaliam na dzień 25 września 2026 r.

2. Dokumentację zintegrowanego ćwiczenia należy przedstawić do akceptacji Wojewodzie Świętokrzyskiemu (Dyrektorowi Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego ŚUW) w terminie do dnia 31 sierpnia 2026 r.

§ 9. Omówienie, sprawozdanie obronne i raport OC

1. Omówienie połączonego ćwiczenia nastąpi bezpośrednio po zakończeniu jego fazy praktycznej, w dniu 2 października 2026 r., na Głównym Stanowisku Kierowania Starosty Ostrowieckiego.

2. Kierownik Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Ostrowcu Świętokrzyskim, na podstawie meldunków Zespołu Kontrolnego, w terminie do dnia 30 października 2026 r. opracuje i przedstawi Staroście do akceptacji sprawozdanie z przebiegu ćwiczenia obronnego, z uwzględnieniem faktycznie poniesionych kosztów przez administrację powiatową. Sprawozdanie to należy przesłać do Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego ŚUW w Kielcach w terminie do dnia 15 listopada 2026 r.

3. Dodatkowo, działając na podstawie § 8 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, Kierownik Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Ostrowcu Świętokrzyskim przygotowuje odrębny "Raport z ćwiczeń" z zakresu obrony cywilnej, zawierający podsumowanie i ewaluację działań ratowniczych, w nieprzekraczalnym terminie 30 dni od zakończenia ćwiczeń.

§ 10. Nadzór nad prawidłowym wykonaniem zarządzenia powierza się Kierownikowi Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Ostrowcu Świętokrzyskim.

§ 11. Zarządzenie podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej Powiatu Ostrowieckiego.

§ 12. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Starosta Ostrowiecki

Agnieszka Rogalińska

Wytyczne kierownika ćwiczenia w zakresie przygotowania, przebiegu i rozliczenia zintegrowanego powiatowego ćwiczenia obronnego w 2026 roku

Rozdział I. Postanowienia ogólne i podstawy prawne

1. Niniejsze wytyczne stanowią wiążący dokument metodyczno-organizacyjny dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego, inspekcji, służb i straży zaangażowanych w realizację powiatowego ćwiczenia obronnego.

2. Przeprowadzenie ćwiczenia oraz opracowanie dokumentacji operacyjnej opiera się o rygory wynikające z następujących aktów prawnych:

- 1) Ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny,
- 2) Ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym,
- 3) Ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej.

3. Nadrzędnym celem wdrożenia wytycznych jest standaryzacja obiegu informacji, ujednolicenie formy dokumentacji decyzyjnej oraz zapewnienie wysokiego stopnia realizmu podczas realizacji zadań z Katalogu Zadań Obronnych (CZO).

Rozdział II. Metodyka opracowywania dokumentacji operacyjnej

1. Karty Realizacji Zadania Operacyjnego (KRZO):

- 1) Każde zadanie wytypowane do realizacji (zarówno aplikacyjne, jak i praktyczne) musi bezwzględnie zostać udokumentowane w formie odrębnej KRZO.
- 2) Pola dotyczące algorytmów postępowania (sekcja „Procedura”) należy formułować w trybie rozkazującym i kategoriowym (np. „*Wydaję polecenie ewakuacji*”, „*Zarządzam uruchomienie systemu ostrzegania*”), unikając form warunkowych.
- 3) Dokumentacja obronna musi odzwierciedlać realny potencjał ludzki i sprzętowy danej gminy/jednostki. Zakazuje się aplikacyjnego planowania użycia sił i środków, którymi gmina w rzeczywistości nie dysponuje (np. sprzętu ciężkiego niezarejestrowanego w bazie świadczeń rzeczowych).

2. Meldunki i raportowanie (C3I):

- 1) Decyzje kierowników jednostek (Wójtów/Burmistrzów) o realizacji zadań operacyjnych podlegają natychmiastowemu raportowaniu do Głównego Stanowiska Kierowania (GSK) Starosty Ostrowieckiego.
- 2) Format meldunku incydentalnego winien zawierać: określenie nadawcy, czas zdarzenia, charakterystykę zagrożenia, podjęte dotychczas działania oraz prognozę rozwoju sytuacji.

Rozdział III. Wdrożenie przepisów o ochronie ludności i obronie cywilnej (OCiOL)

W związku z hybrydowym charakterem ćwiczenia, wymaga się ścisłej integracji procedur obronnych z zadaniami z zakresu obrony cywilnej. Ćwiczący mają obowiązek:

1. **W zakresie zabezpieczenia medycznego (ZMSz):** Podczas symulacji przeciążenia cywilnej służby zdrowia, Gminne Zespoły Zarządzania Kryzysowego (GZZK) winny wdrożyć procedury określone w przepisach ustawy o OCiOL, w tym przygotować projekty decyzji o doraźnym powołaniu personelu medycznego i zaadaptowaniu obiektów użyteczności publicznej (np. szkół) na Zastępcze Miejsca Szpitalne.

2. **W zakresie ewakuacji i zabezpieczenia bytu (MDS):** Kierowanie procesem ewakuacji w gminach (np. Ćmielów, Bodzechów) musi opierać się na wyznaczonej sieci Miejsc Doraźnego Schronienia (MDS) ujętych w gminnych planach ochrony ludności. W dokumentacji należy uwzględnić normatywy powierzchniowe i sanitarne określone prawem.

3. Wykrywanie i alarmowanie: Wszelkie procedury związane z identyfikacją zagrożeń CBRN (np. skażenie ujęcia wody w Bałtowie) muszą uwzględniać współdziałanie z Państwową Inspekcją Sanitarną jako kluczowym elementem wczesnego wykrywania skażeń w strukturach obrony cywilnej.

Rozdział IV. Organizacja działań sztabowych i rygory podgrywki (pozoracji)

1. Zespół Autorski (Podgrywka):

- 1) Działania Zespołu Autorskiego na GSK opierają się o wcześniej przygotowany, utajniony harmonogram incydentów (Tło Operacyjne).
- 2) Dozwolone jest generowanie zjawisk potęgujących (np. wstrzymanie dostaw prądu, pozorowane ataki DDoS na serwery urzędu) w celu weryfikacji procedur przejścia na systemy łączności zapasowej (radiotelefony, gońcy).

2. Ochrona informacji niejawnych:

- 1) Obieg informacji o klauzulach „Zastrzeżone” i wyższych może odbywać się wyłącznie w wyznaczonych strefach ochronnych.
- 2) Dokumentacja wytworzona w ramach ćwiczenia otrzymuje klauzulę stosowną do jej treści i podlega pełnemu rygorowi ustawy o ochronie informacji niejawnych.

Rozdział V. Zasady bezpieczeństwa, nadzoru i ewaluacji

1. Warunki BHP w epizodach terenowych:

- 1) Wszelkie działania w przestrzeni fizycznej (np. ćwiczenia z udziałem WOT w obszarach leśnych w gminie Waśniów, akcja ewakuacyjna w budynku Starostwa) podlegają bezwzględnym przepisom z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.
- 2) Starosta Ostrowiecki wyznacza Głównego Koordynatora BHP Ćwiczenia. Posiada on autonomiczne prawo do wstrzymania lub całkowitego przerwania epizodu terenowego w chwili zdiagnozowania realnego zagrożenia dla życia lub zdrowia uczestników, lub naruszenia granic bezpieczeństwa infrastruktury krytycznej.

2. Ewaluacja (Podsumowanie):

- 1) Działania wszystkich szczebli podlegają bieżącej obserwacji przez powołanych rozjemców/kontrolerów.
- 2) Oceniana będzie nie tylko szybkość wykonania zadania, ale przede wszystkim poprawność prawna i proceduralna wytworzonej dokumentacji (np. kompletność druków nakładających świadczenia rzeczowe, precyzja komunikatów z zakresu komunikacji kryzysowej w zwalczaniu dezinformacji).

Ostateczne wnioski posłużą do aktualizacji Planów Operacyjnych Funkcjonowania Powiatu i Gmin na kolejne lata operacyjne.